בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ"ק מו"ר
הָרַהַ"צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיט"א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

גִּלָּיוֹן ר"ד ו פָּרָשַׁת אַחֲרֵי – קְדוֹשִׁים תשפ"ה

שָׁלוֹם

הַכֹּל שָׁלוֹם!

* * *

פַּעַם דִּבֵּר מו"ר שְׁלִיט"א שִׂיחָה נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה בְּעִנְיַן מִדַּת הַשָּׁלוֹם, עָנָה וְאָמַר: כַּמָּה נִפְלָא לָאָדָם כְּשֶׁזּוֹכֶה לִחְיוֹת "**חַיִּים שֶׁל שָׁלוֹם**", וְהוּא מַקְדִּים שָׁלוֹם לְכָל אָדָם (עֵין בְּרָכוֹת ו:), וְהוּא מַרְבֶּה שָׁלוֹם בָּעוֹלָם, וּכְמַאֲמָרָם זַ"ל (שִׁלְהֵי מַסֶּכֶת בְּרָכוֹת): **'תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם'**; וּבִפְרָט בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ – הַבַּיִת שֶׁלּוֹ הוּא "**בַּיִת שֶׁל שָׁלוֹם**", שֶׁכֻּלָּם חַיִּים יַחְדָּיו בְּאַהֲבָה וְאַחְדוּת, וְשׁוֹמְרִים עַצְמָם מִכָּל־מִינֵי מְרִיבוֹת וּמַחֲלֹקֶת שֶׁבָּעוֹלָם, וּכְמוֹ שֶׁהֵעִיד דָּוִד הַמֶּלֶךְ עַל עַצְמוֹ (תְּהִלִּים קכ, ז): **"אֲנִי שָׁלוֹם"!**

וְהִתְעוֹרְרוּת לְמִדַּת הַשָּׁלוֹם שַׁיָּכֶת בִּיוֹתֵר לְיָמִים אֵלֶּה שֶׁבֵּין פֶּסַח לַעֲצֶרֶת, שֶׁבָּהֶם הָיָה הַנִּסָּיוֹן שֶׁל תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא, שֶׁהָיוּ צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בִּיוֹתֵר בְּיָמִים אֵלֶּה בְּאַהֲבַת חֲבֵרִים וְרִבּוּי הַשָּׁלוֹם, וּכְמוֹ שֶׁלִּמֵּד אוֹתָם רַבִּי עֲקִיבָא רַבָּם (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה כד, ז): **"וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ"** – **'זֶה כְּלָל גָּדוֹל בַּתּוֹרָה'**; אֲבָל מֵחֲמַת שֶׁלֹּא קַיְּמוּ זֹאת, וְלֹא נָהֲגוּ כָּבוֹד זֶה בָּזֶה, לָכֵן כֻּלָּם מֵתוּ בְּפֶרֶק אֶחָד בֵּין פֶּסַח לַעֲצֶרֶת (יְבָמוֹת סב:); נִמְצָא שֶׁבְּיָמִים אֵלֶּה בִּיוֹתֵר עָלֵינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּמִדַּת הַשָּׁלוֹם וְהָאַחְדוּת.

וְאָמַר מו"ר שְׁלִיט"א, שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹצְאִים דָּבָר נִפְלָא בִּלְשׁוֹן הַמִּשְׁנָה בְּפֶרֶק רִאשׁוֹן שֶׁל מַסֶּכֶת תָּמִיד (הַמִּשְׁנָה שֶׁנּוֹהֲגִין לוֹמַר בְּסִדֶּר־תִּקּוּן־חֲצוֹת', וְאָכֵן הִיא לֹא חֵלֶק מֵעִקַּר הַסֵּדֶר, וְעַל־כֵּן יֵשְׁנָם שֶׁלֹּא אוֹמְרִים זֹאת, אֲבָל מִסּוֹפֵר עַל מוֹהַרַנ"תְּ זַ"ל, שֶׁהוּא אָמַר דַּוְקָא אֶת זֶה בְּהִתְעוֹרְרוּת גְּדוֹלָה מְאֹד; אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְאוֹמְרוֹ!), כְּשֶׁהַמִּשְׁנָה מְדַבֶּרֶת מֵעִנְיַן הַפִּיס שֶׁהָיָה כָּל יוֹם בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ, וְאוֹמֶרֶת הַמִּשְׁנָה: **'נָטַל אֶת הַמַּפְתֵּחַ וּפָתַח אֶת הַפִּשְׁפָּשׁ, וְנִכְנַס מִבֵּית הַמּוּקָד לָעֲזָרָה, וְנִכְנְסוּ אַחֲרָיו וּשְׁתֵּי אֲבוּקוֹת שֶׁל אוּר בְּיָדָם'** – מִשּׁוּם שֶׁעֲדַיִן לֹא עָלָה הַשַּׁחַר, וְלֹא הֵאִיר הַיּוֹם. **'וְנֶחְלְקוּ לִשְׁתֵּי כִתּוֹת, אֵלּוּ הוֹלְכִים בָּאַכְסַדְרָא דֶּרֶךְ הַמִּזְרָח, וְאֵלּוּ הוֹלְכִים בָּאַכְסַדְרָא דֶּרֶךְ הַמַּעֲרָב. הָיוּ בוֹדְקִין וְהוֹלְכִין עַד שֶׁמַּגִּיעִין לְמָקוֹם בֵּית עוֹשֵׂי חֲבִתִּים'** – הֵם הָלְכוּ דֶּרֶךְ מְקוֹמוֹת שׁוֹנִים, אַךְ בָּאוּ לְאוֹתוֹ מָקוֹם. **'הִגִּיעוּ אֵלּוּ וְאֵלּוּ, אָמְרוּ שָׁלוֹם, הַכֹּל שָׁלוֹם'** – וְהַלָּשׁוֹן הַזֹּאת הִיא מְאֹד מְעַנְיֶנֶת: לְכְאוֹרָה הָיָה יוֹתֵר נָכוֹן לוֹמַר: **'הִגִּיעוּ אֵלּוּ וְאֵלּוּ, אָמְרוּ הַכֹּל שָׁלוֹם'**; וּמַהוּ שֶׁיֵּשׁ כְּפִילוּת לָשׁוֹן – **"אָמְרוּ שָׁלוֹם, הַכֹּל שָׁלוֹם"**?

אֲבָל מָנַח בָּזֶה הִתְעוֹרְרוּת נוֹרָאָה וְנִפְלָאָה לְמַעֲלַת מִדַּת הַשָּׁלוֹם, כִּי הִנֵּה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ הוּא מְקוֹם הַשְׁרָאַת הַשְּׁכִינָה, וּמְקוֹר קְדֻשַּׁת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמַהוּ הַקֶּו וְהַיְסוֹד שֶׁעִמּוֹ הִתְחִילוּ אֶת יוֹם הָעֲבוֹדָה הַקְּדוֹשָׁה בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ? **'שָׁלוֹם, הַכֹּל שָׁלוֹם'** – בִּכְפִילוּת לָשׁוֹן, זֹאת כְּדֵי לְהוֹרוֹת אֶת גֹּדֶל יִקָּרַת

מַעֲלַת הַשָּׁלוֹם, שֶׁהוּא עִקַּר וִיסוֹד בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְלֹא מַסְפִּיק לוֹמַר "הַכֹּל שָׁלוֹם", אֶלָּא "שָׁלוֹם - הַכֹּל שָׁלוֹם", כִּי צְרִיכִים דָּגֵשׁ מְיֻחָד עַל הַשָּׁלוֹם!

וְעַל־כֵּן כָּל זֶה הָיָה דַּיְקָא אַחַר שֶׁ'אֵלּוּ הוֹלְכִים בָּאַכְסַדְרָא דֶּרֶךְ הַמִּזְרָח, וְאֵלּוּ הוֹלְכִים בָּאַכְסַדְרָא דֶּרֶךְ הַמַּעֲרָב' - לְהוֹרוֹת שֶׁאַף־עַל־פִּי שֶׁלְּכָל אֶחָד יֵשׁ אֶת הָעִנְיָן וְהַדֶּרֶךְ שֶׁלּוֹ, וְכָל אֶחָד הוֹלֵךְ כְּפִי בְּחִינָתוֹ וְהֶאָרָתוֹ וְכוּ', עִם־כָּל־זֹאת אֵין זוֹ סִבָּה לִהְיוֹת בְּמַחֲלֹקֶת וּמְרִיבוֹת עִם הַשֵּׁנִי, וְזֶה הַגִּלּוּי שֶׁל הַמָּקוֹם הַקָּדוֹשׁ בְּיוֹתֵר בָּעוֹלָם - בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁבּוֹ מֵאִיר גִּלּוּי אֱלֹקוּת בְּאֹפֶן הֲכִי פָּתוּחַ: **גִּלּוּי שֶׁל שָׁלוֹם!** כִּי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא שְׁמוֹ שָׁלוֹם (זֹהַר וַיִּקְרָא י:), וְעַל־כֵּן בְּמָקוֹם שֶׁל גִּלּוּי שְׁכִינָה יֶשְׁנוֹ גִּלּוּי הַשָּׁלוֹם, וְאַף שֶׁלְּכָל אֶחָד יֵשׁ אֶת הַדֶּרֶךְ וְהָעִנְיָן הַמְיֻחָד לוֹ - לְבַסּוֹף: 'הִגִּיעוּ אֵלּוּ וְאֵלּוּ, אָמְרוּ שָׁלוֹם, הַכֹּל שָׁלוֹם' - כֻּלָּם מַגִּיעִים בַּסּוֹף לְאוֹתָהּ נְקֻדָּה, וּמוֹדִים וְעוֹנִים יַחְדָּיו: "שָׁלוֹם, הַכֹּל שָׁלוֹם", וְלֹא מַסְפִּיק שֶׁאוֹמְרִים "הַכֹּל שָׁלוֹם", אֶלָּא מַקְדִּימִים לוֹמַר: "שָׁלוֹם" - זֶה הַדָּבָר הֲכִי חָשׁוּב! וְאַחַר־כָּךְ: "הַכֹּל שָׁלוֹם" - כֻּלָּנוּ יַחְדָּיו אוֹחֲזִים בְּמִדַּת הַשָּׁלוֹם, וְאֵין זֶה סוֹתֵר לְדַרְכֵּנוּ הַנִּפְרֶדֶת...

וְהִנֵּה יָדוּעַ לָנוּ מִדִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ז), שֶׁהַצַּדִּיק נִקְרָא 'כֹּל', וְזֶהוּ: "שָׁלוֹם 'הַכֹּל' שָׁלוֹם" - לְהַדְגִּישׁ כָּאן אֶת אוֹרוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא חֲתִיכָה אַחַת שֶׁל שָׁלוֹם, וְהוּא הוּא הַמַּנְחִיל לָנוּ לְמוּדֵי שָׁלוֹם, לְמַעַן נִזְכֶּה לִנְהֹג אֶת אֹרַח חַיֵּינוּ בְּהַשָּׁלוֹם הַנִּפְלָא, שֶׁזֶּה נֶחְלָק לְכַמָּה עִנְיָנִים:

א. שָׁלוֹם בְּעַצְמוֹ: כִּי מֻחֲמַת עֲוֹנוֹת הָאָדָם, מִתְקַיֵּם בּוֹ (תְּהִלִּים לח, ד) "אֵין שָׁלוֹם בַּעֲצָמַי מִפְּנֵי חַטָּאתִי", וְעִקַּר הַשְׁלֵמוּת - שֶׁיִּזְכֶּה לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם גַּם עִם הַיֵּצֶר־הָרָע, בִּבְחִינַת (מִשְׁלֵי טז, ז) "**בִּרְצוֹת ה' דַּרְכֵי אִישׁ גַּם אוֹיְבָיו יַשְׁלֵם אִתּוֹ**" - 'אוֹיְבָיו' זֶה הַיֵּצֶר־הָרָע (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה נד, א), וְיִתְקַיֵּם בּוֹ מַאֲמָרָם זַ"ל (אָבוֹת דְּרַבִּי נָתָן א, כג): **'אֵיזֶהוּ גִּבּוֹר שֶׁבַּגִּבּוֹרִים? מִי שֶׁעוֹשֶׂה שׂוֹנְאוֹ אוֹהֲבוֹ'.**

ב. שָׁלוֹם בְּבֵיתוֹ: שֶׁאָדָם יִזְכֶּה שֶׁבְּתוֹךְ הַבַּיִת שֶׁלּוֹ יִשְׂרְוּ רַק שָׁלוֹם וְאַהֲבָה, וּכְבָר יַפְסִיקוּ עִם כָּל הַמְּרִיבוֹת וְהַסְּכְסוּכִים וְהָעֲצַבִּים וְהַצְּעָקוֹת, לִשְׁמֹר תָּמִיד עַל הַשָּׁלוֹם!

ג. שָׁלוֹם עִם אֲחֵרִים: לְהַקְדִּים שָׁלוֹם לְכָל אָדָם, לְהַרְבּוֹת שָׁלוֹם בָּעוֹלָם, לִתֵּן מִלִּים טוֹבוֹת, לְפַרְגֵּן לַשֵּׁנִי וְלַעֲזֹר וּלְסַיֵּעַ לְכָל מִי שֶׁצְּרִיכִין.

כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לִהְיוֹת בֶּאֱמֶת מְקֹרָב לְהַצַּדִּיק, וְשׁוֹמֵעַ וּמְצַיֵּת לְכָל דְּבָרָיו, אַט אַט זוֹכֶה לְשַׁפֵּץ וּלְסַדֵּר יְמֵי חַיָּיו, עַד מַרְגִּישׁ אֶת הַשָּׁלוֹם הַנִּפְלָא - הֵן בְּעַצְמוֹ, הוּא סוֹף־סוֹף מִסְתַּדֵּר עִם עַצְמוֹ... וְהֵן בְּבֵיתוֹ - שֶׁנֶּהֱפַךְ לְגַן־עֵדֶן מַמָּשׁ, מָקוֹם לְהַשְׁרָאַת הַשְּׁכִינָה [וּכְמוֹ בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ - שֶׁעִקָּרוֹ הָיָה שָׁלוֹם וְאַהֲבָה כַּנַּ"ל, כֵּן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ וּמִשְׁכַּן הַפְּרָטִי שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד], וְהֵן עִם כָּל הַסּוֹבְבִים - הוּא מַשְׁרֶה סְבִיבוֹ רֹגַע, אַהֲבָה וְאַחְדוּת, אֵין לוֹ בִּקֹּרֶת, טְעָנוֹת וּמַעֲנוֹת, וְשׁוֹפֵעַ מִלִּים טוֹבוֹת וּמַחְמָאוֹת, וְהַכֹּל רוֹאִין כִּי זוֹכֶה לִהְיוֹת נִמְנֶה בֵּין תַּלְמִידֵי הַצַּדִּיק הָאֱמֶת - שֶׁהוּא אִישׁ שָׁלוֹם, לְשׁוֹן 'שְׁלֵמוּת', כִּי זוֹ הַשְׁלֵמוּת הָאֲמִתִּית - כְּשֶׁזּוֹכִים לִחְיוֹת בְּשָׁלוֹם, וּבִדְבֵקוּת אֲמִתִּית בּוֹ יִתְבָּרַךְ - הַנִּקְרָא שָׁלוֹם.

סִיֵּם מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א שִׂיחָתוֹ הַנְּחוּצָה וְהַמְּתוּקָה וְאָמַר: עַל־כֵּן הַצַּדִּיק נִקְרָא 'שַׁבָּת' (לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סז), כִּי 'שַׁבָּת' הִיא 'שָׁלוֹם', וְזוֹ כָּל מַהוּת הַצַּדִּיק - "שָׁלוֹם, 'הַכֹּל' שָׁלוֹם", וּכְשֶׁשֵּׁם שָׁמַיִם הַשַּׁבָּת נִשְׁפָּעִים כָּל הַבְּרָכוֹת (זֹהַר יִתְרוֹ פח.), וְכֵן עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק נִשְׁפָּעִים כָּל הַהַשְׁפָּעוֹת (לִקּוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן פח), כֵּן בִּזְכוּת הַשָּׁלוֹם זוֹכִים לְכָל הַהַשְׁפָּעוֹת הַטּוֹבוֹת, כִּי **'לֹא מָצָא הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא כְּלִי מַחֲזִיק בְּרָכָה לְיִשְׂרָאֵל אֶלָּא הַשָּׁלוֹם'** (מִשְׁנָה עוּקְצִין ג, יב), וּכְמַאֲמָרוֹ שֶׁל **רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאי** (וַיִּקְרָא־רַבָּה ט, ט): **'גָּדוֹל הַשָּׁלוֹם, שֶׁכָּל הַבְּרָכוֹת כְּלוּלוֹת בּוֹ,** שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים כט, יא) **: ה' עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן ה' יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם';** וּבִזְכוּת הַשָּׁלוֹם וְהָאַחְדוּת שֶׁל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, מְהֵרָה יִבָּנֶה בֵּית־מִקְדָּשֵׁנוּ, וְיִקַּיֵּם בִּשְׁלֵמוּת "שָׁלוֹם הַכֹּל שָׁלוֹם", בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן!